

2

Ваш роботодавець відмовляється видати підтвердження про працевлаштування?

Можна подати заяву у Інспекцію праці, який може провести контроль у роботодавця, накласти штраф, але не може роботодавець іншим чином змусити до видачі такого підтвердження. Є можливість подати скаргу щодо не видачі підтвердження про працевлаштування. Скарга подається завжди до суду, який відповідає місцезнаходженню роботодавця.

3

Роботодавець відмовляється видати Вам реєстраційний лист?

Якщо це станеться, Ви можете звернутися по допомогу до Адміністрації соціального забезпечення (Správa sociálního zabezpečení) **відповідно до місцезнаходження роботодавця** (OSSZ). Вона може вимагати реєстраційний лист від роботодавця, і накласти для нього штраф. Якщо OSSZ не вдасться примусити роботодавця до видачі такого документа, вона може розробити дублікат реєстраційного листа (провести його реконструкцію). Від Вас вимагатимуться документи, які підтверджують дані, що наводяться у реєстраційному листі (трудова угода, документ про закінчення трудових відносин, зарплатні відомості (výplatní pásky), підтвердження про Ваші доходи, які надав Вам роботодавець з іншою метою – наприклад для допомоги Державної соціальної підтримки тощо).

Адміністрація соціального забезпечення може допомогти Вам також і у випадку, що Ви не можете отримати від роботодавця **документ про закінчення трудових відносин**, однак Ви повинні звернутися **письмово** про це.

4

Ви підозрюєте, що Ваші трудові відносини закінчилися неправомірно, що був недотриманий термін заборони звільнення, Ви нічого не отримали письмово? Що ще Ви можете зробити?

- Написати замовлений лист або лист із повідомленням про доставку із запитанням, чи були закінчені трудові відносини, і якщо так – то дату їхнього закінчення.
- Звернутися до обласної Інспекції праці (Inspektorát práce), і вимагати проведення контролю у роботодавця. Ви повинні мати письмовим принаймні документ про укладення трудових відносин (угоду, договір).
- Подати до суду. Про недійсність закінчення трудових відносин за методом звільнення, негайного припинення, припинення протягом випробувального терміну або за угодою, Ви можете заявити в суді найпізніше до 2 місяців від дня, коли трудові відносини повинні були закінчитися. Позов подається завжди в суді за місцем роботодавця.
- Якщо Вас працевлаштувало агентство, і не дотримувало своїх обов'язків, Ви можете також поінформувати Міністерство праці та соціальних відносин, відділ опосередкування працевлаштування, і він може провести контроль.

5

Що можете зробити у випадку, що Вам роботодавець не виплатив заплату?

- Якщо роботодавець не виплатив Вам зарплати або її частину протягом 15 днів від закінчення терміну виплати, Ви можете негайно скасувати трудові відносини. У Вас є право на грошову компенсацію у розмірі суми трьох середньомісячних зарплат.
- Подальший процес залежить від того, у якій фазі неплатоспроможності (insolvency) знаходиться Ваш роботодавець. У випадку, що на роботодавця ще не була подана заява про початок процесу про неплатоспроможність, Ви можете поінформувати Інспекцію праці, і запропонувати провести контроль. Якщо роботодавець, всупереч загрози штрафу від Інспекції праці, відмовиться виплатити заборговану платню, не залишається нічого іншого, ніж вимагати своїх прав через суд.
- Якщо у роботодавця вже розпочався процес про неплатоспроможність, з'ясуйте його фазу. Це можна зробити, наприклад, у Центрі Зайнятості, відповідному до місцезнаходження роботодавця. Центр Зайнятості також може виплатити частину Вашої невиплаченої зарплати або відступних, зверніться про це із письмовою заявою. (Заповніть формуляри «Žádost o uspokojení mzdových nároků» a «Doložení mzdových nároků zaměstnance», отримаєте їх у кожному ЦЗ). /Увага! Вимагати невиплаченої зарплати можете тільки до певного часу – отримайте інформацію в ЦЗ якнайшвидше! /

6

Ви підозрюєте, що Ваш роботодавець не платив як слід медичне та соціальне страхування?

- ▶ Зверніться насамперед до роботодавця по роз'яснення, а потім – до Вашої медичної страхової компанії або до відділу Адміністрації соціального забезпечення, відповідного до місцезнаходження роботодавця. Вимагайте письмового огляду виплачених страхових внесків. Якщо Ви виявите недоліки, доведіть до відома інформацію про період Вашого працевлаштування Адміністрацію соціального забезпечення та медичну страхову компанію.

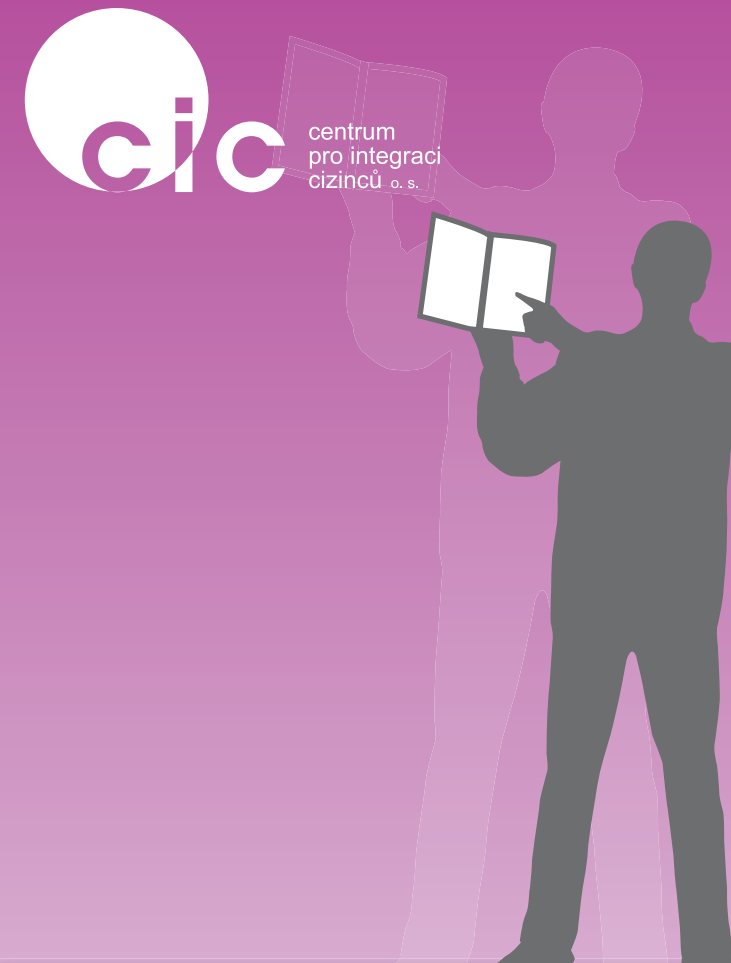
- ▶ Більше інформації шукайте тут: www.cicpraha.org/infoservis portal.mpsv.cz/sz/obcane/insolvency, www.mpsv.cz, www.justice.cz, <http://cizinci.poradna-prava.cz/pravni-analyzy.html>

- ▶ **ЦЕНТР ІНТЕГРАЦІЇ ІНОЗЕМЦІВ, г. о.**
Kubelíkova 55, 130 00 Praha 3, Tel./fax: (+420) 222 713 332, Email: info@cicpraha.org

регіональне робоче місце ЦПІ в Середньо-чеському краї
Zahradní 46, Kolín, Tel.: 774 866 838, www.cicpraha.org

Інформаційна листівка була надрукована в рамках проекту, який підтримує Європейський фонд з інтеграції громадян третіх країн.

Інформаційна листівка була надрукована в рамках проекту, який підтримує Європейський фонд з інтеграції громадян третіх країн.

ПРИПИНЕННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН І НА ЩО ЗВЕРТАТИ УВАГУ

2012

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Інформаційна листівка була надрукована в рамках проекту, який підтримує Європейський фонд з інтеграції громадян третіх країн.

Ви є іноземцем, і у Вас укладена із роботодавцем трудова угода? У відповідності до закону, у Вас є певний захист. За певних умов цей захист Вас стосується і у тому випадку, коли Ви працюєте у відповідності до договору про проведення робіт або договору про трудову діяльність.

1

Закінчення трудових відносин

▶ Ваші трудові відносини можуть бути закінчені (розв'язані) тільки у випадку:

1. угоди,
2. звільнення,
3. негайного скасування,
4. скасування під час випробувального терміну,
5. закінчення обумовленого у трудовій угоді терміну, якщо вона укладалась на обмежений час.

▶ Трудові відносини іноземця можуть також завершитись:

- у день, коли має закінчитися термін його перебування на території Чеської Республіки у відповідності до скасування дозволу на перебування,
- завершенням терміну, на який був виданий дозвіл на роботу або «зелена карта»,
- у день депортації з території ЧР.

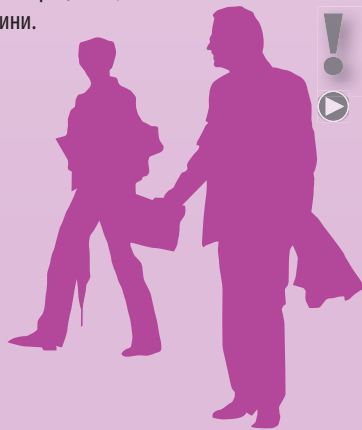
▶ 1. УГОДА (dohoda)

- Працівник та роботодавець можуть домовитись про закінчення (розв'язання) трудових відносин на визначений день.
- Угоду про завершення трудових відносин роботодавець та працівник укладають **письмово**, в іншому випадку вона недійсна! Ви можете вимагати, щоб в угоді були вказані **причини** завершення трудових відносин. (Зауваження: Якщо в угоді письмово вказана організаційна причина, Ви маєте право на компенсацію (відступні)).
- **Ви повинні отримати** оригінал угоди про закінчення трудових відносин (**Увага! Ви повинні у будь-якому випадку мати письмову угоду про закінчення трудових відносин під час реєстрації в Центрі Зайнятості**).
- Трудові відносини закінчуються у день, вказаний в угоді.

▶ 2. ЗВІЛЬНЕННЯ (výpověď)

Про звільнення може заявити як роботодавець, так і працівник. Заява про звільнення подається письмово і доставлена іншому учаснику трудових відносин, в іншому випадку є недійсною. Ви, як працівник, можете подати працівникові заяву про звільнення з будь-якої причини або без причини. Роботодавець може звільнити Вас тільки з певних визначених причин:

- **Організаційні причини (зміни):**
  - Працедавець або його частина припиняє існування,
  - Працедавець або його частина переїжджає,
  - Як працівник Ви стаєте зайвим.
- **У зв'язку зі зміною Вашого стану здоров'я:**
  - Якщо Ви не можете – у відповідності до висновку заводського лікаря – далі виконувати дотеперішню роботу у зв'язку з трудовою травмою, професійним захворюванням або через загрозу виникнення такого захворювання, або Ви згідно з медичним висновком втратили здатність далі виконувати дотеперішню роботу, або

- Якщо не виконуєте вимоги роботодавця для цього виду діяльності. Якщо роботодавець незадоволений Вашою роботою, він повинен письмово звернути Вашу увагу на це, і надати Вам певний час для виправлення.
- Особливо грубо порушите зобов'язання дотримувати режим лікування під час Вашої тимчасової непрацездатності, наприклад, перебувати у місці проживання, дотримуватися дозволеного лікарем діапазону прогулянок (роботодавець стежить за першими 21 днями, починаючи з січня 2014 це будуть перші 14 днів Вашої хвороби).

Якщо була подана заява про звільнення, **трудові відносини припиняються із закінченням терміну звільнення**. Термін звільнення триває **мінімум 2 місяці**, і розпочинається від першого дня наступного місяця, від дня отримання заяви про звільнення другою стороною.

Навіть якщо справжні причини закінчення Ваших трудових відносин є організаційними, Вам роботодавець може:

- Запропонувати на підпис угоду про закінчення трудових відносин. На угоду погоджуйтесь лише тоді, коли вона вигідна для Вас (наприклад, якщо Вам не вистачає відпрацьованого терміну, необхідного для підтримки у безробітті, то спробуйте домовитись із роботодавцем про пізніший термін. Подумайте, що для Вас важливіше – відпрацьований термін чи грошова компенсація (відступні). Ви також можете звернутися з проханням видати позитивну характеристику).
- Прагнути звільнити Вас з інших причин, наприклад з причин порушення трудових відносин. Письмово це можливо лише тоді, коли роботодавець наперед **письмово** звернув Вашу увагу на можливість звільнення.

(Увага! Роботодавець не може звільнити Вас у деяких ситуаціях, наприклад, коли Ви перебуваєте на лікарняному, під час вагітності, під час декретної відпустки, однак за винятком організаційних змін).

Звільнення може бути скасоване тільки за погодженням із другою стороною. Письмовим повинне бути й оскарження звільнення і згода із ним.

▶ 3. НЕГАЙНЕ СКАСУВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН (okamžitě zrušení pracovního poměru)

Негайне скасувати трудові відносини можете або Ви, або роботодавець, причому завжди письмово, і повинна бути точно визначена причина.

Роботодавець може негайно скасувати трудові відносини тільки тоді, коли Ви:

- Були засуджені за навмисний кримінальний злочин до безумовного покарання позбавлення волі на термін понад 1 рік, або злочин, скоєний під час виконання робочих завдань, до безумовного покарання позбавлення волі на період понад 6 місяців,
- Особливо грубо порушили свої трудові обов'язки.

Роботодавець не може негайно розірвати трудові відносини із вагітною жінкою, жінкою у декретній відпустці або працівником у відпустці по догляду за дитиною.

Ви, як працівник, можете негайно припинити трудові відносини, якщо:

- Роботодавець не виплатив Вам зарплату або винагороду за роботу протягом 15 днів від терміну виплати (**Увага! Не плутайте термін виплати (den splatnosti) і день зарплати (den výplaty). Термін виплати – до кінця місяця, який настає після відпрацьованого місяця.**)
- Відповідно до висновку заводського лікаря Ви не можете надалі виконувати роботу без серйозної загрози Вашому здоров'ю, і роботодавець протягом 15 днів не надав Вам іншої, більш відповідної роботи.

У цих випадках вам належить відшкодування зарплати у розмірі середнього місячного заробітку за період, який відповідає тривалості терміну на звільнення (тобто мінімально 2 місяці).

▶ 4. СКАСУВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ПРОТЯГОМ ВИПРОБУВАЛЬНОГО ТЕРМІНУ (zrušení pracovního poměru ve zkušební době)

Ви і роботодавець можете ініціювати припинення трудових відносин протягом випробувального терміну і без наведення причин. Повинне бути письмовим. Роботодавець не має права припинити трудові відносини протягом періоду вашої непрацездатності.

УВАГА!!! Причини для звільнення впливають на розмір допомоги під час безробіття (rodruhy v pezatěštnaposti)! Якщо ви припиняєте працевлаштування без поважних причин з власного бажання (тобто самі подасте заяву на звільнення), або за домовленістю із роботодавцем (підпишете угоду, і у ній не будуть вказані підстави припинення трудових відносин із боку роботодавця), і якщо Ви отримаєте право на допомогу по безробіттю, то Ви отримуватимете менше (45% від середньомісячного заробітку).

▶ Грошова компенсація (відступні, odstupné)

Відступні Вам належать, якщо:

- Вас було звільнено з організаційних причин (**Увага! Це діє, навіть якщо трудові відносини припиняються за угодою з тих самих причин. В угоді, утім, має бути вказана одна з організаційних причин!**)

Відступні належать Вам у сумі, яка дорівнює **щонайменше:**

- однієї середньої місячної зарплати, якщо Ви працювали у роботодавця максимально один рік,
- двох середніх місячних зарплат, якщо Ви працювали у роботодавця 1-2 роки,
- трьох середніх місячних зарплат, якщо Ви у роботодавця працювали понад 2 роки.

Грошова компенсація виплачується роботодавцем після закінчення трудових відносин протягом найближчого терміну виплати (Зауваження: Якщо Ви маєте трудові відносини, укладені на певний період, і отримаєте звільнення ще протягом цього періоду, діє такий самий захист, і Ви маєте право на відступні за тих самих умов).

Увага! Якщо у Вас є право на допомогу по безробіттю, Центр Зайнятості Вам почне виплачувати її тільки після закінчення терміну, за який Ви маєте право на відступні.

▶ Обов'язки роботодавця під час закінчення трудових відносин

Роботодавець повинен Вам надати::

- Оригінал угоди про завершення трудових відносин або заяви про звільнення
- Підтвердження про працевлаштування (підтвердження про працевлаштування) (раніше – заліковий лист (zápočtový list))
- Реєстраційний лист пенсійного страхування (evidenční list důchodového pojištění).

Підтвердження про працевлаштування Вам потрібне буде під час виходу на нову роботу або під час реєстрації в Центрі Зайнятості. Один екземпляр залишіть для себе як документ про свою професійну кар'єру. Цей документ повинен містити переважно: дані про те, чи йшлося про головні трудові відносини або угоду про трудову діяльність, про термін їхнього тривання, виду виконуваних робіт, досягнуту Вами кваліфікацію, відпрацьований період, інформацію про відрахування від заробітної плати, про те, чи звільнення настало з причин порушення трудових обов'язків тощо.

Якщо Вам потрібні дані для прийняття рішення про право на підтримку під час безробіття, зверніться із заявою про окреме підтвердження.

Реєстраційний лист пенсійного страхування Вам потрібен буде під час виходу на нову роботу. Тут вказаний період працевлаштування протягом року, період Вашої участі у медичному або тільки пенсійному страхуванні, та оціночну основу (vyměřovací základ) для страхових внесків на соціальне забезпечення. Роботодавець повинен Вам видати цей лист і після закінчення трудових відносин відповідно до Вашої заяви протягом 8 днів.